



**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu**

Opole, dnia 6 kwietnia 2011 r.

**Pan
Henryk Lakwa
Starosta
Powiatu Opolskiego**

P/10/007
LOP-4100-02-03/2011

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Opolu² kontrolę powiązania budżetu Powiatu Opolskiego³ z budżetem państwa w zakresie wybranych dochodów i wydatków w 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 4 kwietnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację zadań objętych kontrolą.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm., dalej: ustawa o NIK

² dalej: Starostwo

³ dalej: Powiat

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące ustalenia kontroli i wynikające z nich oceny cząstkowe:

1. Powiat prawidłowo realizował, uwzględniając kryteria legalności i rzetelności, zadania związane z planowaniem i odprowadzaniem pobranych dochodów z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.

W 2010 r. Powiat pobrał dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami w kwocie 2 208,4 tys. zł, z których 1 658,3 tys. zł (110,3 % planu) przekazał na rachunek Wojewody Opolskiego, a na rachunek Powiatu 550,1 tys. zł. Dochody uzyskane wg stanu na 10. i 20. dzień danego miesiąca przekazywano w terminach oraz zgodnie z zasadami określonymi w art. 255 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych*⁴. Należne Powiatowi dochody z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami pobrane zostały w prawidłowej kwocie, zgodnie z art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o *gospodarce nieruchomościami*⁵ (25 % kwoty wpływów osiąganych w tytułów związanych z prowadzenia gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa) i art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o *dochodach jednostek samorządu terytorialnego*⁶ (5 % kwoty pozostałych dochodów).

Obowiązki, dotyczące opracowania planu finansowego zawierającego kwoty dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami, zostały zrealizowane w terminach oraz zgodnie z wymogami art. 249 ust.1 pkt 2 i ust. 2 ustawy o *finansach publicznych*.

2. Starostwo rzetelnie realizowało obowiązki związane z windykacją należności stanowiących dochody budżetu państwa.

Na koniec 2010 r. kwota zaległych należności stanowiących dochody budżetu państwa wynosiła 710,5 tys. zł i była o 15,0 tys. zł, tj. o 2,1 %, mniejsza od kwoty zaległości na koniec roku poprzedniego.

Analiza dokumentacji 30 dłużników (34,9 % z zaewidencjonowanych w Starostwie), którzy zalegali z zapłatą należności o charakterze cywilnoprawnym (m.in. opłaty z tytułu trwałego zarządu, użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa) na kwotę 619,2 tys. zł (99,4 % zaległości) wykazała, że działania windykacyjne wobec dłużników

⁴ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm., dalej: *ustawa o finansach publicznych*

⁵ Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 ze zm.

podejmowane były niezwłocznie, zgodnie z obowiązującą w Starostwie *procedurą windykacji*⁷. W wyniku prowadzonych działań od dłużników objętych badaniem do końca 2010 r. wyegzekwowano łącznie 18,6 tys. zł należności głównych (5 %), a do końca lutego 2011 r. kwota ta wzrosła o 35,5 tys. zł.

3. Powiat zgodnie z przeznaczeniem wykorzystał dotacje celowe na zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami oraz rzetelnie dokonał ich rozliczenia.

Na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zleconych ustawami Powiat otrzymał dotacje celowe w kwocie 1 256,4 tys. zł, z czego wykorzystał 1 245,6 tys. zł (99,1 %), a niewykorzystane środki w kwocie 10,8 tys. zł zwrócił na rachunki dysponentów (Wojewody Opolskiego 9,3 tys. zł, Delegatury w Opolu Krajowego Biura Wyborczego 1,4 tys. zł) z zachowaniem terminu określonego w art. 168 ust. 1 ustawy *o finansach publicznych*. Środki dotacji wykorzystane zostały zgodnie z przeznaczeniem na realizację 16 zadań oraz rzetelnie i terminowo rozliczone.

Kwoty i terminy przekazania dotacji na realizację 14 z 16 zadań zleconych z zakresu administracji rządowej i innych zleconych ustawami, umożliwiały pełne i terminowe ich wykonanie. Niedobór środków dotyczył dwóch zadań: prowadzenia powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa i ochrony gruntów rolnych (rozdział 75011) oraz działalności Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności (rozdział 85321), których realizację Powiat dofinansował ze środków własnych kwotą 276 tys. zł. Mimo że otrzymane na te zadania dotacje były niewystarczające, gdyż pokrywały 59 % wydatków, Powiat nie występował do Wojewody Opolskiego o zwiększenie dotacji na realizację pierwszego z ww. zadań, a na realizację drugiego uzyskał w 2010 r. zwiększenie dotacji z rezerwy celowej o kwotę 27 tys. zł.

4. Powiat prawidłowo wykorzystał dotację celową na sfinansowanie zadania własnego związanego z usuwaniem skutków powodzi, która miała miejsce w 2010 r.

Wniosek o udzielenie dotacji na wykonanie zadania *Remont drogi powiatowej nr 1330 O Chudoba – Zagwiździe na długości 1382 mb odcinek Stare Budkowice – Zagwiździe* sporządzony został zgodnie z wymogami⁸ ustalonymi przez Ministerstwo Spraw

⁷ Procedura windykacji należności, do których nie stosuje się przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa ustalona zarządzeniem nr OR-0135-10/2009 Starosty Opolskiego z dnia 30 kwietnia 2009 r.

⁸ *Zasady i procedury ustalania szkód i szacowania strat spowodowanych zdarzeniami noszącymi znamiona klęski żywiołowej oraz ubiegania się o dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego w zakresie remontów lub odbudowy uszkodzonych i zniszczonych obiektów budowlanych, dalej: Zasady MSWiA*

Wewnętrznych i Administracji⁹. Otrzymana dotacja w kwocie 553,6 tys. zł została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem na sfinansowanie całości wydatków poniesionych na remont ww. drogi. Zadanie zrealizowano w pełnym zakresie i zgodnie z terminami określonymi w umowie dotacji i umowie z wykonawcą wybranym w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Rozliczenie końcowe dotacji zostało sporządzone rzetelnie oraz w szczególności wymaganej w *Zasadach MSWiA* i przesłane do MSWiA z zachowaniem terminu określonego w umowie dotacji. Dokumenty księgowe stanowiące podstawę rozliczenia zostały prawidłowo sporządzone i ujęte w wyodrębnionej ewidencji księgowej.

5. NIK pozytywnie ocenia, z uwzględnieniem kryteriów legalności i rzetelności realizację przez Powiat projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego¹⁰ i Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki¹¹.

W 2010 r. Powiat realizował 8 projektów współfinansowanych ze środków europejskich i z budżetu państwa:

- 5 projektów w ramach *RPO WO*, na realizację których poniesiono wydatki w kwocie 7 215,9 tys. zł, z tego 5 362,8 tys. zł finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i 1 853,1 tys. zł ze środków własnych Powiatu,
- 3 projekty w ramach *PO KL*, na realizację których poniesiono wydatki w kwocie 508,2 tys. zł, z tego 431,3 tys. zł finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, 25,9 tys. zł ze środków dotacji z budżetu państwa i 51 tys. zł ze środków własnych Powiatu.

Wszystkie projekty w ramach *RPO WO* i dwa projekty w ramach *PO KL* realizowane były zgodnie z harmonogramami rzeczowo-finansowymi (po zmianach wprowadzonych aneksami do umów). W projekcie *Aktywna młodzież z Powiatu Opolskiego* realizacja 12 z 91 zadań (13,2 %) szczegółowych przesunięta została na 2011 r., co spowodowane było podpisaniem umowy o dofinansowanie tego projektu w dniu 25 listopada 2010 r.) i otrzymaniem środków na jego realizację w dniu 9 grudnia 2010 r. Stosownie do obowiązku określonego w § 25 ust. 1 umowy o dofinansowanie, Starostwo poinformowało Instytucję Wdrażającą (Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu) o zmianach w harmonogramie realizacji projektu.

⁹ dalej: *MSWiA*

¹⁰ dalej: *RPO WO*

¹¹ dalej: *PO KL*

We wszystkich realizowanych projektach współfinansowanych ze środków europejskich zapewniono udział środków własnych Powiatu określony w umowach o dofinansowanie (15 % i 50 % wydatków kwalifikowalnych w projektach *RPO WO*, 10,5 % i 12,75 % wydatków kwalifikowalnych w projektach *PO KL*).

Starostwo rzetelnie sporządzało i terminowo składało do właściwych instytucji – Zarządu Województwa Opolskiego lub Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu – wnioski o płatność, w których rozliczało wydatki poniesione na realizację projektów.

6. NIK pozytywnie ocenia sposób przygotowania i przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych dofinansowanych środkami z budżetu państwa i budżetu Unii Europejskiej.

Kontrolą objęto 2 zamówienia publiczne, które w całości sfinansowane zostały ze środków otrzymanych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami:

- wykonanie *Modernizacji ewidencji gruntów oraz założenie ewidencji budynków i lokali – jednostka ewidencyjna gmina Tułowice – tereny wiejskie* o wartości szacunkowej 104,7 tys. zł,
- wykonanie *Opracowania założeń do projektu scalania gruntów na obiekcie Świerkle* o wartości szacunkowej 50,5 tys. zł.

Wybór trybu udzielenia zamówień był uzasadniony przesłankami wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*¹². Postępowania przeprowadzone zostały prawidłowo m.in. w zakresie zapewnienia jawności, zachowania uczciwej konkurencji i wyboru najkorzystniejszej oferty, a zamówienia zrealizowane zostały zgodnie z zawartymi umowami.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia publicznego na *Modernizację ewidencji gruntów oraz założenie ewidencji budynków i lokali – jednostka ewidencyjna gmina Tułowice – tereny wiejskie* zamieszczone zostało w Biuletynie Zamówień Publicznych¹³ po 7 miesiącach i 9 dniach od dnia zawarcia umowy z wykonawcą, co było naruszeniem przepisów art. 95 ust. 1 *Prawa zamówień publicznych*, zobowiązujących zamawiającego do zamieszczania ogłoszenia niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego. Według wyjaśnień pracownika Wydziału Administracyjno-Gospodarczego Starostwa odpowiedzialnego za zamieszczanie ogłoszeń w BZP, zwłoka w zamieszczeniu ww. ogłoszenia wynikała z przeoczenia.

¹² Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm., dalej: *Prawo Zamówień Publicznych*

¹³ dalej: *BZP*

7. NIK pozytywnie ocenia funkcjonowanie mechanizmów kontroli zarządczej w obszarach objętych kontrolą.

Obowiązujące w Starostwie mechanizmy kontroli zarządczej ustalone zostały w regulaminach, procedurach, instrukcjach oraz zakresach czynności pracowników. Przestrzeganie zasad ustalonych w tych dokumentach zapewniało w 2010 r. osiągnięcie oczekiwanych rezultatów w obszarach objętych kontrolą: pobieranie dochodów w pełnej wysokości i prawidłowy podział na część przysługującą Powiatowi i budżetowi państwa oraz terminowe ich przekazywanie, zgodne z przeznaczeniem wykorzystanie dotacji, prawidłowe zaabsorbowanie środków Unii Europejskiej oraz pełne i terminowe wykonywanie zadań nimi współfinansowanych.

W ocenie NIK, mechanizmy te były skuteczne i zapewniały prawidłowe zarządzanie środkami otrzymanymi z dotacji z budżetu państwa i środkami europejskimi.

Wszystkie wnioski pokontrolne NIK, sformułowane w wystąpieniu pokontrolnym z 9 kwietnia 2009 r. zostały realizowane w pełnym zakresie.

W związku z pozytywną oceną realizacji zadań objętych kontrolą, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu odstępuje od formułowania wniosków pokontrolnych.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o *NIK*, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Staroście prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Opolu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen zawartych w tym wystąpieniu.